

Աւետիք Պողոսեանց	20
Գէորգ Շարեանց	50
Յովնանէս Այգադեանց	4
Ստեփաննոս Մուրատեանց	25
Բարդասար Միրայէլեանց	59
Գէորգ Խաչատուրեանց	4
Սարգիս Պարոնեանց	4
Սարգիս Ճանձէմիրեանց	55
Կարապետ Ասլանեանց	5
Մկրտիչ Պարոնեանց	25
Աստուածատուր Խաւրիսեանց	80
Յովնանէս Եսկոբջանեանց	50
Եսկոբ Պայծէքեանց	4
Սիրմէն Ճեպելիքեանց	50
Վարդան Գեմիրեանց	23
Մելքոն Գեմիրեանց	25
Խաչատուր Զարարեանց	23
Եարուժիկ Գարրիէլեանց	4
Միքայէլ Ալեքսանդրեանց	4
Միրայէլ Ասլանեանց	40
Մկրտիչ Ճանձէմիրեանց	50
Մարկոս Պողոսեանց	49
Թորոս Պողոսեանց	20
Գէորգ Պարոնեանց	45
Յովնանէս Միրայէլեանց	20
Սարգիս Եառեալեանց	4
Պողոս Առաքիլեանց	2
Խաչատուր Պարոնեանց	30
Գէորգ Համէլեանց	23
Նիկողայոս Պարոնեանց	20
Գէորգ Շահանեանց	20
Աղան Համէլեանց	20
Մելքան Ղափլանեանց	23
Գէորգ Եառեալեանց	2
Պարոն Բարսեղեանց	43
Պետրոս Թեղիեանց Նախիջեանցի	2
Մեկոն Եսկոբջանեանց	70
Եարուժիկ Ղափլանեանց	2
Գէորգ Պետրոսեանց	50
Մարտիրոս Այվաղեանց	2
Մարտիրոս Մամուլանեանց	23
Մեկոն Խաչատուրեանց	23
Եսկոբ Գասպարեանց	4

Մոզդակեցի Ստեփաննոս Տէրտէրեանց	3
Մարիամ Յանձէ Մերուհի	4
Յակոբջան Դեղեանց	34
Ղուկաս Դէմիրեանց	20
Անտոն Խաչերեսեանց	20
Սարգիս Եառեալեանց	20

(Երեւանի)

ԿԵՄԱՐԶԱՅԻՆ ՎԵՆԷ

ԿԵՄ

ԶՕՐԱՎԱՆՔ

Լորենց Հոջախանուր և արդիւնաւոր եղած Կամըջաճորդ Ս. Աստուածածնի վանքին՝ որ այժմ Չօրավանք կոչուի, շատ ժամանակներէ հետէ ամայացած և գրեթէ իսպառ անհետանալոյ վիճակի մէջ էր՝ իհրապէս և Սրբազնագոյն Հայրապետ ամենայն Հայոց Տ. Տ. Գէորգ Գ. Կաթողիկոս ինչպէս ուրիշ մի քանի աւերակ վանքից՝ նոյնպէս սոյն վանուց վերայ ուշադրութիւն դարձուց, և բարեշ. Հմայեակ վարդապետ Արշարունին Վանահայր կարգեց և միանգամայն պատուիրեց ընդփոյթ ըստ կարելոյն շէնցնելով զայն՝ նաև մի զըսրոց բանալ ի նմին և Արշարունեաց զաւարի կամ Սուրմաուոյ մերձակայ դիւղերէն Հայոց մանկան հաւաքել և ուսմամբ կրթել:

Գոհ եմք՝ զի յիշեալ Վարդապետ ըստ բաւականին յաջողելով իւր պաշտօնին մէջ՝ այս ինքն վանքը ամայութենէ աղտտելոյ աշխատեցաւ մի քանի կարեւոր շինութիւնք պատրաստելով, և ամսոյս 15ին Գ. Իրապ. Սեպրով Լոյսակոպոսն Սմբատեանց յատկապէս գնաց և Պրէշուր Կաթողիկոսը կատարեց նոյն Կամըջաճորդ Ս. Աստուա-

ծածնի վանուց Եկեղեցւոյ մէջ և վերադարձաւ :

Յիշեալ վանքն ամայի մնալով հանդերձ՝ յայտնի է որ կալուածներն ևս կորուսեւ է, ըստ ջրամեանդ աղբայինք արդէն սկսել են օգնել նմին այլ և այլ միջոցներով, որոց մէջ նշանաւոր է Մեծ. Աղեքսանդր Մեղիք Վրթանէսեանց, որ իւր բարեպաշտուհի ամուսին Մարգարիտ Թիւրքնոջ հետ զանազան նուիրարեցութիւններէ զատ՝ նաև տասն խալուարի հոգ իւր կալուած Աղեքսանդրապատ գիւղի սահմանէն շնորհել է յիշեալ վանուց՝ որում կից է, և իւր օժանդակութիւնքը հանդերձ տիկնաւն կշարունակէ միշտ առատաձեռնել ի պայծառութիւն նոյն վանուց, ուստի հրապարակաւ շնորհակալութիւն կնուիրեմք նոցա և կգովեմք իւրեանց աղնիւ զբացմունքները և ջերմեռանդութիւնքը :

Անշուշտ եմք՝ զի Հմայեակ վարդապետ շուտով կյաջողի վանական դպրոցն ևս բանալ՝ որքան միջոցներն կներին :

ԲԱՆ ՀԱՅԻՐՃ ԱՌԱՐԱՏ ԱՄՍԵՂԻՐՆ.

(2. Բնական Զանգ)

Քանի վիճակս ունի Արարատը. բանի վիճակաւոր Արաջնորդը գտանին ընդ հեղինակութեամբ դորա, քանի քահանայք, քանի հոգեւոր վարժապետք և գաստխարակք, որք են հանապազ ի մէջ ժողովրդեան, և տեսանեն ամենայն գործս նոցա, միթէ վարեն նշմարել յընթացս նոցա գործս արժանիս ոչ միայն չոր և ցա, մար գովեստից, այլ և քաջապայելուչս ի դնել զայնոսիկ յօրինակ այլոց համազգեաց. ամեն ասեմ, եթէ կոմաւ ոչ կախուցեն զայս, կարեն ի մօտոյ տեսանել և շօշափել զայնպիսի առաքինութիւնս, որք նախնի զի ցազանց անգամ կտրեն համարել զամենաց ի զը-

լուխս, և թագ պարծանաց ի զագանաւս առաքինեաց, և մանեակ ոսկի ի պարանոցս աղբաւիրաց: Առ անգամ մի ի տարուց թող իւրաքանչիւր անձն ձեռնհաս զրեցէ, թէ ի միջոյ փոքու հօտին, զոր Մայրն Աթոռոց սուրբ Էջմիածին յանձնեալ է խմամս հովուութեան, ցո որ վաճառական, կամ արհեստաւոր, կամ բժիշկ, կամ զինուոր, կամ քահանայ, կամ աշխարհական, կամ հարուստ, կամ աղքատ, արար զայս ինչ կամ զայն: Ո՛րքան նիւթք, որքան գաղափարք, որքան նախանձելի բարի համբար փոխացուցն զամսագրութիւնդ և ցանկալի արասցեն զնա ամենայն ազգաց: Ո՛չ ամենեքեան լիցին Շվաբիէք, զի տեսանիցեն միայն զՎրաց վայելչանայեաց ասլս և զքնատուր քաջութիւնս զինուորապետեալս, իսկ զՀայս՝ և ոչ յիշատակի իսկ անգամ արժանի համարեցեն, և ոչ ամենեքին Հակոտիւսաւդէնք, զի զփոքր առ փոքր զնելումն և յաւանդ առնումն զկալուածս Վրաց՝ ընդ պատրուակաւ հեղեցեցեն, քաջ կշռադատելով. զի զնելն չէ զողանալ, և յաւանդ առնումն չէ նենգութեամբ կամ բռնութեամբ յափշտակել, և որ տայ զարծաթն, ունի իրաւունս և սեպականել, որպէս արար Արարիւմ յորժամ ստանայր զայն կրկին ի ֆերրոն: Թագաւորք և թագաւորութիւնք անգամ ոչ ամօթ համարին զայդ առնել: Զվանսն Գլխադրի սրբոյն Բակորայ յերուսաղէմ՝ յորժամ վաճառէին Վիրք, թէ չառնուին Հայք հատուցանելով զելլուսն, զնէին կամ Բոյնք կամ Լատինք. նոյնպէս և այժմ թէ զկալուած ինչ Վրացւոյ ի վաճառ հանեալ թէ չառնուցուն Հայք, առնուցուն Պարսիկք կամ Եգիպտիք կամ Հապսանիք, միթէ չէ մի և նոյն, և զինչ աստ շարժառիթ լուտանաց կամ տեղի պարսաւոյ:

Երեքկնեմ, մեր եմք յանցաւոր, զի օտարք այսքան լայն բանան զերսանս իւրեանց ի վերայ մեր, մեր ինքնին ծածկեմք զլաւն մեր. ծածկեմք այնու, զի ծուլանամք ի դիր արծանացուցանել և համազգեաց մերոց հաղորդել: Որպէս յամենայն պարտէզս գտանին վարդը և անուշահոտը և չքնադատեսիկք, որք փթթին ի թագստեան և թօշին և ցումարին անտես յայտ մարդկան, այսպէս և յամենայն քաղաքս և ի գիւղս կան Հայք արժանի գովեստից և բարուք, և վարուք, և զործուք, որք յառանձնութեան իւրեանց կատարեն զընթացս կենաց և մեռանել և մոտենն ի յաւիտենականութիւն. որպէս ծա-